

TESTAREA „URMAȘII LUI MOISIL”
PENTRU ADMITEREA ÎN CLASA a V-a
PROBA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Citește cu atenție textul următor, apoi răspunde la cerințele formulate mai jos:

A fost odată ca niciodată un pește **visător**, dar oarecare, cenușiu, chiar cam urâțel, din cauza ochilor bulbucați. [...] În plus, spre deosebire de alții, care umblau în clanuri mari, el era un biet orfan. Se pierduse de familia **lui** când nici nu făcuse bine ochi, nu-și mai amintea nimic, crescuse așa, mai mult din mila unora, altora.

Orice copil de pește, ca orice copil de nepește, are niște modele în viață. El nu și le găsisese totuși printre ai lui, ci cu totul în altă parte, la păsările cerului. [...] el ar fi vrut să zboare prin aer, nu doar prin ape, să zboare ca albatrosul, de pildă, pe care îl urmărea cu încântare de sub pelicula de apă, în diminețile de vară. „Cum să-ți dorești să fii pasăre?”, se întrebau vecinii lui, prietenii lui, care sfârșiră prin a-l socoti nebun. Dar, până la urmă, el era singurul ciudat al apelor. În istoria mărilor fuseseră și alții care și-ar fi dorit să fie mai mult decât le-a hotărât soarta. Toată lumea subacvatică știa povestea Miciei Sirene, care a trebuit să-și vândă vocea ca să scape de jumătatea de corp de pește și să primească în schimb niște picioare de om. El ce **sacrificiu** ar fi putut face? [...]

Atât de mult și-a dorit peștele cenușiu să fie pasăre, încât și-a înălțat dorințele spre Mama Natură. Când nu mai spera nimic, a simțit cum înotătoarele îi cresc și, cu ele, o dorință uriașă de a se arunca spre prăpastia cerului, în sus. Într-o bună zi, își luă inima-n dinți, tot avântul și... **țâșni**, tăie straturile de apă de la suprafață [...] Apoi urmă... desprinderea. Se trezi acolo în aer, deasupra apei, întinse bine arătătoarele care se arătară a fi aripi adevărate, albastru-transparente, ca de sticlă, și pluti frumos în aerul sclipitor.

(Peștele-pasăre, de Adina Popescu)

Partea I

(38 de puncte)

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *niciodată*, *încântare*. **4 puncte**
2. Construiește câte un enunț în care cuvintele *oarecare* și *ai* să se scrie diferit. **5 puncte**
3. Precizează ce sunt, ca parte de vorbire, următoarele cuvinte: *visător*, *lui*, *sacrificiu*, *țâșni*. **6 puncte**

4. Explică rolul unui semn de ortografie și al unui semn de punctuație din enunțul: *Se pierduse de familia lui când nici nu făcuse bine ochi, nu-și mai amintea nimic, crescuse așa, mai mult din mila unora, altora.* **5 puncte**
5. Alcătuieste o propoziție în care subiectul din enunțul următor să aibă o altă funcție sintactică, pe care o vei preciza: *Orice copil de pește, ca orice copil de nepește, are niște modele în viață.* **8 puncte**
6. Explică, în minimum 30 de cuvinte, sensul secvenței: *Când nu mai spera nimic, a simțit cum înotătoarele îi cresc și, cu ele, o dorință uriașă de a se arunca spre prăpastia cerului, în sus.* **10 puncte**

Partea a II^a

(38 de puncte)

Redactează o compunere de minimum 20-25 de rânduri, în care, inspirându-te din fragmentul dat, să prezinți călătoria *peștelui-pasăre*. Vei avea în vedere:

- ✓ valorificarea originală a sugestiilor textului (10 p.);
- ✓ integrarea creativă a următoarelor două secvențe extrase din fragment, pe care să le subliniezi:
 - *El ce sacrificiu ar fi putut face?*
 - *și-a înălțat dorințele spre Mama Natură.* (10 p.)
- ✓ îmbinarea narațiunii (povestirii) cu descrierea (12 p.);
- ✓ alegerea unui titlu expresiv (6 p.);

NOTĂ! Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări, distribuite astfel: unitatea compoziției, coerența enunțurilor – 4 p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 3 p.; ortografia – 3 p.; punctuația – 3 p.; așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitate – 1 p.

Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul alocat lecturii și rezolvării testului este de 60 de minute. Se acordă 10 puncte din oficiu.